

Ånno 1802, den 21de Junii, indfandt jeg mig, Peder Hanning Hammer, Soren-skriver over Senjens og Tromsøe Fogderie, paa gaarden Sletnæs for i over-værelse af de 2de Laugrettesmænd Tarald Arentsen, Bokkeskind, og Ole Jespersen, Troldvigen, at optage et Præliminair Forhør over Gift Mand Torben Jonsen af Gaarden Stønnesbotten i Giisunds Tinglaug, Senjens Fogderie, der efter Indberetning af Tinglaugets Lensmand Jacob Bastian Friis, datr. 16de d.m., skal have opbrækket en Kiste, tilhørende Ole Martinusen, Giøvigen, og samme fra-stiaalet nogle Penge og Fødevahre m.v., hvilken Indberetning blev ad acta tagen saalydende #.

Hvorda af de Indkaldte mødte:

1. Klageren Ole Mathiasen, Giøvigen, gift og boende paa Gaarden Giøvigen eller Tenschjær i Giisunds Tinglaug, Senjens Fogderie, som tilstoed at have gjort for Lensmand Friis saadan Mundtlig Anmeldelse som Lensmandens foran oplæste Indberetning indeholder og desuden forklarede, nemlig: at Tirsdagen den 18de Maii sidstl. reiste han fra sit Hiem paa Fiskerie og Kom samme Aften til et Fiske Stæd eller Roervæhr kaldet Windtiosen, hvor han havde en Roer Gamme opbygget i samme, indsatte han strax sin Kiste hvori var en Deel Madvahre, en Sildgarn Stræng, noget Tobak, omtrent 2 mrk., samt nogle faae Penge, omtrent 20 eller 24 sk. Han reiste strax samme Aften ud at Fiske og da han kom tilbage om Morgen, fandt han Dørren for Gammen, der ved hans afreise var lukket i Laas, sønderreven og den indenfor staaende Kiste borttagen, dog vidste han endnu ikke hvem der havde taget den, men havde Formodning paa den Anklagede Torben Jonsen.

Fredagen derefter, den 21de Maii, reiste Klageren ud paa Søen, nu efter Fiorden for at grave Mark til Agn, da roede Anklagede forivegen og laae op til et brat Field, hvortil ingen Kan Komme uden Søen er gandske stille, og var der da Klageren kom roende forbie, og da han saae Klageren kom roende, gik Anklagede i Baaden og Roede fra det ommeldte Bierg, videre indefter, men da han kom tilbage lagde han i land paa samme Stæd hvor Anklagede saaes forhen at have været, og fandt da Klageren tilligemed Andreas Pedersen, Kragenæs, ovenmeldte Kiste opbrækket og laaget Knuset, samt havende i samme alle omrørte Penge, omtrent 1 mrk. Tobak, nogle Ruug Kager, nogle Skrukker Brød, noget Smør, noget Kiæs Ost og alt Suppemelet, 1 Torske Angel med Forsyn, hvilket alt var ham berøvet uden hans vidende og Villie. I øvrigt skal Anklagede selv have tilstaaet Factum for Lensmand Friis, Christian Thommesen, Troldvigen, og Henrich Friderichsen, ibidem, videre vidste han ikke at given Oplysning om.

2. Anders Pedersen, gift og boende paa gaarden Kragenæs, forklarede: at han var med Klageren Ole Mathiasen paa samme Baad, ligefra Klagerens Hiemmestæd til Fiskeriet, og fremdeles til Klageren kom hiem igien af Fiskeriet, og afgav i øvrigt aldeles overeens stemmende Forklaring over det passerede som af Klageren findes anført, undtagen at han ikke vidste hvad eller hvor meget deri var i Klagerens Kiste da de reiste Hiemme fra og satte Kisten i Gammen, undtagen at deri var noget Madvahre, 1 Sillegarns Stræng, som dog ei var fuldbunden, en Kale eller smalt Taug og at af Madvahre var meget borte da de fandt Kisten igien paa det ommeldte Stæd, videre viidste han ikke at forklare.

3. Ole Pedersen, Gift og boende som Huusmand paa Pladsen Aglapsvigen, forklarede: at han tilligemed sin Kammerat Ole Jensen, Aglapsvigen, laae paa Fiskerie paa samme-Stæd Windtiosen som Klageren og paa samme Tid som omprovet, samt holdte til i samme Gamme og tillige med Klageren og sidst afhørte Vidne var ude at Fiske samme Nat, nemlig Natten til den 19de Maii, dog paa en anden Baad. Morgenen derpaa kom han og hans ovenmeldte Kammerat tilbage til Windtiosen førend Klageren og sidst afhørte Vidne, og fandt da Døren for Gammen i Stykkerbrækket og gik derpaa indi Gammen, men mærkede ikke strax at Klagerens Kiste var borte da der var mange Kister sammestæds, i alt 6 Kister.

Deponenten gik strax derpaa ned til sin Kammerat Ole Jespersen, Aglapsvigen, og fortalte ham at der vist maatte have været Tyve ved Gammen, og blev de da siddende i Fieren eller paa Stranden og opgiorde deres Fisk, gik derpaa op at Kaage Fisken i Gammen, da de begge efter saae Kisterne, og blev da vår at Klagerens Kiste var borte, hvilket de meldte ham strax da han derpaa kom i Land, hvem der havde taget den viste han ikke, men saae Kisten da Klageren siden havde fundet den og bragte den tilbage; hvad der havde været i Kisten, da Klageren kom til Fisker-Stædet hiemme fra, vidste Deponenten ikke, uden at han blev en Ost vår deri da Klageren søgte efter nogle Angler i samme, og altsaa ikke veed hvad eller hvor meget der blev bortstiaalen af den. Videre vidste han ikke at forklare.

4. Ole Jensen, Gift og boende i Aglapsvigen, forklarede i et og alt overensstemmende med sidst afhørte Vidne Ole Pedersen uden mindste Forandring, videre eller andet vidste han ikke at forklare.

5. Ole Hansen, en Søn af Hans Thommesen, Stønnæsbottomen, i sit 16. Aar og ukonfirmeret, forklarede: at han den 4de Søndag efter Paaske d.a., som var den 16de Maii sidstl., reiste fra sit Hiemstæd Stønnæsbottomen tilligemed Anklagede, Torben Jonsen, for at Fiske ved Gidskeholmen, der ligger tet ved Windtiosen. Tirsdags aften derefter, lagde han og Anklagede op til Windtiosen, og sagde da Anklagede, at han ville gaae op og tage sig Mat. Deponenten som vente Ryggen mod Landet, saae ikke strax hvor Anklagede gik hen, men en stund derefter vendte Deponenten sig og saae efter ham, samt blev ham da vår i Klagerens Gamme, hvorefter Anklagede kom nedbærende med en Kiste og laaget derpaa igienlæst; hvorpaa de samme Gang reiste indtil det før omprovede høye Field og satte Anklagede da Kisten i Land sammestæds, dog var Kisten uaabnet, laaset heelt og i Laas.

Da Kisten var sadt i Land reiste de strax derfra og var den Nat borte at fiske. Dagen efter, nemlig den 19de, i mod Aften, reiste de atter hen til Kisten og gik i Land da Anklagede havde en Øxe med sig i Baaden, da de kom paa Land bad Anklagede Deponenten, at levere ham Øxen, hvilket han gjorde, og gik derpaa hen at Drikke Vand i en Elv eller Bæk, men da han kom fra Elven tilbage til Anklagede som stoed ved Kisten, saa han at Laaget var i Stykker slaget og kløvet midt i to. Da Deponenten kom til Kisten, gik Anklagede og bar steen til Kisten,

aabnede derpaa det knuste Laag og udtoeg af Kisten nogle Kager, Smør og Ost, men lagde Silde-Strængen, Tobaken og det øvrige ned igien i Kisten, og lagde Steen ovenpaa eller omkring Kisten, Penge saae han ikke, ey heller Pengepung; Af den udtagne Mad gav han Deponenten noget med, hvilket han spiste, siden var Deponenten ikke oftere med Anklagede til Kisten, men Dagen efter saavidt han Huskede, var Deponenten og anklagede atter roende til det ommeldte høye Field, den anklagede gik i Land, men Deponenten blev tilbage i Baaden og altsaa ikke saae Kisten. Da Anklagede kom til Baaden igien medbragte han nogle Skrukker Brød:/hvoraf Deponenten fik 2de:/tilligemed noget Smør og Ost, men Tobak saa han ikke at han medbragte.

Fleere Gange var Deponenten ikke med den Anklagede, undtagen Aftenen derefter da Anklagede atter steeg i Land paa samme Stæd under det høye Field i en hast, men var ikke ved Kisten, og var dette samme Aften da Klageren derpaa fandt den.

Deponenten erklærede at han havde Mistanke om at det ikke forholdt sig saa rigtig med denne Kiste og at den maatte være stiaalen, hvorfor han ogsaa næste Uge, efter det omprovede, fortalte det passerede til Lorentz Hansen, Klokkerens Søn i Havnen, ligesom han ogsaa fortalte det til sin Moder:/da hans Fader er død:/som begge sagde at han maatte bekiende Sandheden, naar han om denne Sag blev spurgt. For Resten saae Deponenten ikke at Anklagede begik noget Tyverie, ligesom han heller ikke vidste meere at forklare i denne Sag.

Endelig blev Anklagede Torben Jonsen, Stønnesbotn, fremstillet, frie og løs fra Baand, som forklærede at være fød her i Landet, nu henved 30 aar og confirmeret da han var 15 aar, haver været 2de Gange Gift og haver 3 Børn, hvor af den ældste er 6 Aar, og lever endnu hans sidste Kone, som med ham boer paa Gaarden Støn-næsbottom. Han tilstoed Abbenhiertig at have begaaet det Tyverie hvorfor han under denne Sag nu er beskyldt og Sigtet; Men nægter aldeeles at have begaaet hverken før eller siden noget Tyverie, hvilket han troede Klageren selv ville tilstaae, da de tilforn havde tient sammen hos forrige Sogneprest til Lenvig, Provst Krog. Anklagede bekiendte end videre at have taget af den omprovede Kiste 4re Skrukker eller 8te Lever Fladbrød, hvor mange Kager vidste han ikke vidst, men slutter det var 15 á 16 Stk., omtrent 3 Bismerpund Kiæs Ost, omtrent 1 Mark Smør, 6 Blader Tobak, 20 sk. i Penge og 1 liden Sæk Suppemeel, omtrent paa 7 á 8 Mrk. foruden Sækken, 1 Torske-Angel med Forsyn.

I øvrigt var hans trang stoer Hiemme, og for disse Penge kunde end ikke erholdes Mad til Kiøb, hos Giestgiverne, i denne Dyre Tiid og kun lidet Mad havde han med sig paa Fiskeriet, men troede for Resten at den Ondes indskydelse var den største Aarsag til denne hans Forgribelse.

Lensmand Friis som nærværende under Forhøret, erklærede at anklagede for ham, Henrich Friderichsen og Christian Thommesen, Troldviigen, utvungen haver giordt netop samme og ingen anden Tilstaaelse, som Anklagede nu haver aflagt og altsaa for at spare Tiden og Vidtløftigheder, samt da sidstmeldte ikke ere

tilstæde, bliver Forhøret sluttet. Hvorimod Anklagede efter det oplyste under Sagen, blev overleveret Lensmanden til Bevogtning indtil Sagens Uddrag.

Saaledes denne Sinde passeret, bevidner P.H. Hammer.

Tarald Arentsen, Ole Jespersen.

Rigtig indført, vedgaaer N. Steenstrup.

Kilde:

Senja og Tromsø Sorenskriveri Extraretsprotokoll,
1793-1807, side 200 a - 201 b.

Transkribert Lenvik Museum 1990.
Kåre Rauø og Dag A. Larsen